

Три країни запропонували варіанти відновлення безпечного судноплавства у Чорному морі, – Зеленський

Єгипет, Індія та Туреччина передали Україні свої пропозиції щодо подолання блокади Чорного моря та відновлення безпечного судноплавства.

Про це заявив президент України Володимир Зеленський під час виступу на саміті Міжнародної Кримської платформи у Нью-Йорку. За його словами, пропозиції вже оформлені письмово, а Україна готова підтримати варіант, який дозволить забезпечити безпеку морських перевезень і продовольчих поставок.

«Ми погоджуємося з тим шляхом, який може забезпечити безпеку, і тепер чекаємо на відповідь Росії», – заявив Зеленський.

Президент зазначив, що Україна готова виконати свою частину домовленостей щодо безпечного судноплавства у Чорному морі, якщо Росія також піде на реальні кроки з деескалації.

За словами Зеленського, до роботи над захистом продовольчої безпеки та морських маршрутів уже долучилася низка держав. Він наголосив, що стабільна робота Чорного моря важлива для перевезень зерна, добрив, пального та інших вантажів.

<https://usm.media/tri-krayini-zaproponuvali-varianti-vidnovlen-nya-bezpechnogo-sudnoplavstva-u-chornomu-mori-zelenskij/>

У порту Рені через безпекові

ризики заблоковані понад 100 молдовських вагонів із зерном

Молдовські зернотрейдери закликають держпідприємство «Залізниця Молдови» (CFM) переглянути плату за простій вагонів у порту Рені.

Про це повідомляє Інститут Дунайських досліджень.

Асоціація експортерів зернових Agrosereale звернулася до державного підприємства «Залізниця Молдови» (CFM) із пропозицією знайти справедливе та економічно обґрунтоване рішення щодо плати за простій вагонів із молдовським зерном, які тривалий час залишаються заблокованими в українському порту Рені.

Офіційне звернення направили CFM 11 вересня. За даними Agrosereale, лише у двох компаній – членів асоціації – в Рені близько місяця простоють 83 вагони, які неможливо розвантажити. Станом на 9 вересня нарахована плата за їхній простій становила приблизно 40,5 тис. доларів США і продовжувала щоденно збільшуватися. Аналогічні проблеми, за інформацією асоціації, виникли й у інших експортерів.

Причиною ситуації Agrosereale називає безпекові ризики на півдні України. За інформацією, отриманою асоціацією від операторів ринку, частина судновласників відмовляється направляти судна до Рені або переорієнтовує їх на інші порти. За відсутності судна біля причалу зерно неможливо вивантажити з вагонів, а реалістичної альтернативи, яка дозволила б оперативно звільнити рухомий склад і повернути його до Молдови, для відповідних партій вантажу наразі немає.

Agrosereale при цьому не ставить питання про автоматичне звільнення трейдерів від усіх платежів. Асоціація пропонує розмежовувати випадки, коли простій виникає з вини оператора, і ситуації, коли причиною стають зовнішні обставини, на які експортер фактично не може впливати. Йдеться про започаткування технічного діалогу між CFM та постраждалими

компаніями і вироблення передбачуваного механізму розподілу витрат.

Проблема має ширший характер. Виконавчий директор Agrocereale Юріє Ріжа повідомляв, що загалом у Рені можуть залишатися заблокованими понад 100 вагонів CFM із зерновими вантажами. За його словами, це суттєва величина для молдовського залізничного парку та експортної логістики країни.

В Інституті Дунайських досліджень зазначають, що ситуація в Рені виходить за межі звичайного комерційного спору щодо плати за користування вагонами. Вона демонструє системну проблему дунайської логістики в умовах війни – відсутність усталеного механізму розподілу витрат, які виникають через безпекові обставини, що не контролюються жодним із безпосередніх учасників перевезення.

«Економічна логіка плати за простій полягає в тому, щоб стимулювати вантажовласника максимально швидко звільнити рухомий склад. Але цей механізм втрачає частину свого регуляторного сенсу, якщо оператор фізично не може розвантажити вагон через відсутність судна, а судно не заходить у порт через воєнний ризик. У такій ситуації звичайна тарифна модель починає трансформувати зовнішній безпековий ризик у прямі фінансові збитки конкретного експортера», – зазначають в ІДД.

На думку Інституту, питання потребує не разових винятків для окремих компаній, а формування прозорого кризового механізму для міжнародних перевезень через Дунай. Він може передбачати диференціацію причин простою, документальне підтвердження обставин, які не залежать від вантажовласника, можливість відстрочення або часткового коригування платежів та узгоджений порядок дій перевізника й трейдера у випадку тривалого блокування вантажу.

Такий підхід важливий і для самої CFM. Тривале вилучення десятків вагонів з обороту зменшує пропускну спроможність молдовської залізничної системи, тоді як накопичення непередбачених платежів у трейдерів робить дунайський маршрут економічно менш привабливим.

Рені є важливою складовою не тільки української, а й

молдовської експортної логістики. Тому нинішня ситуація показує, що стійкість Дунайського коридору залежить уже не лише від портових потужностей, залізничної інфраструктури та наявності флоту. Не менш важливими стають механізми розподілу воєнного ризику між портами, перевізниками, судновласниками та вантажовідправниками.

Саме створення таких правил може запобігти ситуації, коли безпекове блокування одного елементу логістичного ланцюга поступово перетворюється на фінансове блокування всіх інших його учасників.

<https://usm.media/u-portu-reni-cherez-bezpekovi-riziki-zablokovan-ponad-100-moldovskih-vagoniv-iz-zernom/>

АРМА оголосило нові аукціони з продажу арештованої сільгосппродукції

АРМА продовжує реалізацію арештованих активів через відкриті електронні торги у системі «Прозорро.Продажі».

На аукціони виставили три лоти сільськогосподарської продукції, повідомили в АРМА.

Йдеться про 40,3 тонни насіння ріпаку, 24,5 тонни соєвої нерафінованої олії та понад 30 тонн зібраного врожаю насіння соняшника.

Торги відбудуться 25 вересня 2026 року. Долучитися до них можуть потенційні покупці та представники бізнесу:

- насіння ріпаку – 12:25 –аукціон у Prozorro.Продажі;
- соєва нерафінована олія – 12:10 –аукціон у Prozorro.Продажі;
- насіння соняшника – 11:35 –аукціон у Prozorro.Продажі.

АРМА забезпечує реалізацію активів на конкурентних умовах із

використанням електронних інструментів продажу. Кошти від реалізації арештованого майна спрямовуються на депозитний рахунок АРМА. Крім того, АРМА забезпечує перерахування митних платежів, розповіли у відомстві.

<https://usm.media/arma-ogolosilo-novi-aukcioni-z-prodazhu-are-shtovanoyi-silgospprodukcziyi/>

Привітання С.В.ЯКОВЛЕВА

Асоціація портів України «УКРПОРТ» вітає з днем народження Станіслава Володимировича ЯКОВЛЕВА- заступника Генерального директора ТОВ «Транс-Сервіс» – підприємства члена Асоціації портів України «Укрпорт».

Україна може експортувати до 20 млн тонн зерна через балтійські порти

Україна розглядає балтійські порти як один з альтернативних маршрутів агроекспорту на тлі російських атак на портову інфраструктуру Великої Одеси.

Про це повідомило Міністерство аграрної політики та продовольства за підсумками зустрічі міністра Тараса Висоцького з естонським колегою Хендріком Йоганнесом Террасом. За оцінкою української сторони, через балтійські порти

потенційно можна експортувати до 20 млн тонн зерна. Йдеться, зокрема, про маршрути через Гданськ, Клайпеду, Лієпаю та Гамбург.

Головною перешкодою залишається вартість логістики. Використання балтійського маршруту додає близько \$100 до вартості транспортування однієї тонни українського зерна.

Для компенсації цих витрат Україні необхідно залучити від \$1,5 млрд до \$2 млрд. Київ уже звернувся до ЄС та інших міжнародних партнерів із пропозицією надати відповідну фінансову підтримку.

За словами Висоцького, понад 90% української агропродукції раніше експортували через чорноморські порти. Наразі альтернативними маршрутами вдається вивозити близько 44% необхідних обсягів, а потенційно цей показник можна збільшити до 50%.

Подальше нарощування експорту без відновлення стабільної роботи морських портів, за оцінкою міністра, залишається вкрай складним.

<https://usm.media/ukrayina-mozhe-eksportuvati-do-20-mln-tonn-z-erna-cherez-baltijski-porti/>
